

Ανάλυση Εξωτερικής Πολιτικής

Εξεταστική Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2021

Να απαντηθούν και τα δύο θέματα¹

1. Με βάση το κείμενο που ακολουθεί να αναφερθείτε **(με αναλυτικό πρίσμα και όχι απλή παράθεση)** στην έννοια της ανάλυσης της εξωτερικής πολιτικής και τη διαλεκτική της σχέση με την έννοια της διεθνούς πολιτικής/ διεθνών σχέσεων.

Η απάντησή σας να μην υπερβαίνει τις 30 γραμμές **συνθέτοντας το κείμενο με τις γνώσεις σας!**

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ (επεξεργασμένο απόσπασμα από το βιβλίο του Κρίστοφερ Χιλ «Η Εξωτερική Πολιτική τον 21ο αιώνα»)

Για τον μέσο πολίτη, η «εξωτερική πολιτική» είναι μια φυσιολογική αλλά απόμακρη πτυχή του κόσμου της πολιτικής. Οι περισσότεροι αποδέχονται δίχως ιδιαίτερες επιφυλάξεις ότι η εξωτερική πολιτική συνίσταται σε ό,τι κάνει ένα κράτος σε άλλα κράτη, ή μαζί με άλλα κράτη, αλληλεπίδραση που συνεπάγεται ένα μείγμα σύγκρουσης και συνεργασίας...

Οι Διεθνείς Σχέσεις ως ακαδημαϊκό αντικείμενο κατατείνουν στην υποβάθμιση της ιδέας της εξωτερικής πολιτικής όχι μόνο λόγω των αμφιβολιών που υπάρχουν σχετικά με τον βαθμό ανεξαρτησίας των κρατών, αλλά και λόγω της επικέντρωσης στην εξήγηση της δυναμικής του διεθνούς συστήματος συνολικά. Τούτη η επικέντρωση στις δομές –όπως συμβαίνει με τους νεορεαλιστές, οι οποίοι δίνουν έμφαση στις ισορροπίες ισχύος, με τους φιλελεύθερους στα διεθνή καθεστώτα και με τους γκουρού της παγκοσμιοποίησης, που εστιάζουν στις αγορές– συνδυάζεται με την αγνόηση του ζητήματος της δράσης, λες και είναι ενοχλητικό να καταπιάνεται κανείς με την τρέχουσα πολιτική. Πολλοί θεωρούν σημαντικότερο να ανιχνεύσουν την κίνηση από τον διπολισμό στον πολυπολισμό, ή από το «βεσφαλιανό» σύστημα κρατών στην «αλληλεξάρτηση», αντί να εξετάσουν εκ του σύνεγγυς αποφάσεις σε εθνικές πρωτεύουσες όπως το Βερολίνο, η Σεούλ και το Κάιρο

Ως αφετηρία μπορεί να δοθεί ο εξής σύντομος ορισμός της εξωτερικής πολιτικής: εξωτερική πολιτική είναι το σύνολο των επίσημων εξωτερικών σχέσεων που αναπτύσσει ένας ανεξάρτητος πράττων (συνήθως ένα κράτος, αν και όχι αποκλειστικά) στις διεθνείς σχέσεις. ... Τέλος, η πολιτική είναι «εξωτερική» διότι ο

¹ Απαντήσεις που απλώς θα παραθέτουν και δεν θα δείχνουν γνωστική επάρκεια ή κείμενα που ανιχνεύονται με λογοκλοπή θα τύχουν της αντίστοιχης αξιολόγησης-μηδενισμού.

κόσμος εξακολουθεί να είναι χωρισμένος σε διακριτές κοινότητες και δεν αποτελεί μια μοναδική ομογενοποιητική οντότητα

Την εξωτερική πολιτική μπορούμε να την προσεγγίσουμε με πολλούς διαφορετικούς τρόπους στο πλαίσιο των Διεθνών Σχέσεων. Το θέμα έχει επίσης μελετηθεί εκτενώς από τους ιστορικούς, πρώτα μέσω των λεπτομερών αναλύσεων των ειδικών στη διπλωματική ιστορία, και ύστερα υπό το πρίσμα της «διεθνούς ιστορίας», που προσπάθησε να συνδέσει τη διπλωματία με τις ρίζες της στο εσωτερικό, είτε αυτές είναι πολιτικές είτε κοινωνικές, οικονομικές ή πολιτισμικές (Watt 1965, 1983· Schroeder 2001· Jervis 2001· Lauren /Craig /George 2007, σ. 137-151). ...

Η Ανάλυση της Εξωτερικής Πολιτικής έχει επικριθεί ως ρεαλιστική –με βάση το σκεπτικό ότι είναι «κρατο-κεντρική»–, τούτο όμως είναι παράδοξο, δεδομένου ότι η Ανάλυση της Εξωτερικής Πολιτικής αναπτύχθηκε ακριβώς ως αντίδραση στην άποψη αρκετών σχολιαστών ότι το κράτος είναι ένας μεμονωμένος, συνεπής πράττων που επιδιώκει την εξυπηρέτηση ξεκάθαρων εθνικών συμφερόντων με ορθολογικό, λίγο-πολύ, τρόπο και με επιτυχία που κυμαίνεται ανάλογα με τις ικανότητες των συγκεκριμένων ηγετών και τους περιορισμούς κάθε περίπτωσης. Με το έργο που εκπονήθηκε στην Ανάλυση της Εξωτερικής Πολιτικής τέθηκαν εν γένει υπό αμφισβήτηση οι ιδέες της ορθολογικότητας, της συνοχής, του εθνικού συμφέροντος και του εξωτερικού προσανατολισμού. Όπως θα δείξουμε παρακάτω, η Ανάλυση της Εξωτερικής Πολιτικής έχει θεμελιωδώς πλουραλιστικό προσανατολισμό. Ναι μεν στην Ανάλυση της Εξωτερικής Πολιτικής τα κράτη διατηρούν την κεντρική τους σημασία, αλλά οι μέθοδοί της μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη μελέτη κάθε τύπου «πραττόντων στις διεθνείς σχέσεις» (White 2001). ...

Η Ανάλυση της Εξωτερικής Πολιτικής, εντούτοις, αναπτύχθηκε αμφισβητώντας τη θεώρηση της ορθολογικής πράξης του αυτόνομου πράττοντος με δεδομένους στόχους (συνήθως τη μεγιστοποίηση της ισχύος), η οποία συνδέθηκε με τον ρεαλισμό... Οι διεθνείς σχέσεις και η εξωτερική πολιτική αφορούν, κατά κύριο λόγο, ζητήματα συλλογικής δράσης που δεν μπορούν να εξηγηθούν απλώς ως μια μορφή ανταγωνισμού ανάμεσα σε ατομικές επιλογές.

Η Ανάλυση της Εξωτερικής Πολιτικής ερευνά τα κίνητρα και τις άλλες αιτίες της συμπεριφοράς των διεθνών πραττόντων, και ιδίως των κρατών. Αυτό το κάνει εστιάζοντας ιδιαίτερα στη λήψη αποφάσεων, αρχικά με σκοπό να διακρίνει τι βρίσκεται πίσω από τους επίσημους αυτοπροσδιορισμούς (και τις πλασματικές αφηγήσεις) της κυβέρνησης και της δημόσιας διοίκησης. Μ' αυτό τον τρόπο ελέγχει την υπόθεση ότι τα αποτελέσματα της εξωτερικής πολιτικής καθορίζονται σε κάποιο βαθμό από τη φύση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.

Η Ανάλυση της Εξωτερικής Πολιτικής, όμως, μπορεί να σκάψει βαθύτερα, βοηθώντας μας να κατανοήσουμε τον τρόπο με τον οποίο η περίπλοκη διαδικασία της λήψης αποφάσεων επηρεάζει την εξωτερική πολιτική, από την άποψη τόσο της εσωτερικής ποιότητας μιας απόφασης όσο και των αποτελεσμάτων της εφαρμογής της. ...

2. Με βάση τις γνώσεις σας από την Ανάλυση της Εξωτερικής Πολιτικής **και με έμφαση σε αυτά ακριβώς τα επίπεδα ανάλυσης**, να αναφερθείτε σε μια ενδεχόμενη Σύσκεψη για την Ανατολική Μεσόγειο, μέσα από το πρίσμα και τις επιδιώξεις των εμπλεκόμενων-δρώντων.
Με άλλα λόγια να εστιάσετε στα (εθνικά) συμφέροντα- θέσεις και στάσεις των συμμετεχόντων (Ελλάδα, Τουρκία, Γερμανία, Γαλλία, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Ρωσία, Κίνα, Ευρωπαϊκή Ένωση).

Η αποστολή των απαντήσεων θα γίνει μέχρι και τις 15:30 και στο ιδρυματικό email του διδάσκοντα npapanas@polsci.duth.gr και στο e-class, καθώς διαφορετικά δεν θα ληφθούν υπόψη για την αξιολόγηση!

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!